

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hatásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Kyárér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, december 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreszik: A kenyér.**
- Párbajban agyonlőtt zenészszó.**
- Szoborlopás egy tárlaton.**
- A világ leggazdagabb asszonya.**
- A primadonna válópöre.**
- Rigó Jancsi és a hercegnője.**
- A közönséghez.**
- Az orfeum főhadnagya.**
- A szegedi katonai gyilkosok Aradon.**
- Egy csattanás komédiája.**
- Gergely Istvánhoz.**
- Tárca: Fehér galamb törött szárnya.** Irta: Unger Ila.
- Regény-Csarnok: A szürke asszony.** Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Olah Margit.

A kenyér.

Budapest, december 28.

A nemzet munkaeredményének, vagyis a közgazdasági jövedelem szétosztásának tulajdonképpen való igazságos mértéke a teljesített hasznos munka. Vannak a tudóskorok között olyanok is, akik ezt törvényül nem fogadják. A társadalmi együttélés szempontjából azonban utóbbira sem az erősebb, az erőszakosabb, a tolatkább és a restebb élvezze a jólétet, hanem az élvezze és annak ivadékai, aki dolgozik.

Maga az öröklött nagy vagyon is csak akkor áll jogos és biztos alapon, ha az abból származó jótéteményekért a minden kori tulajdonos szintén megszolgál, akár

mint katona, akár mint politikus, szóval mint a közjóért, a többiekért fáradozó ember. Az angol tory tradíciójában benne van az az okos és természetes elv, hogy tagjai majdnem valamennyien részt vesznek valamely nehéz közszolgálatban. Transzvál csataterain is sok angol főnemes csontja van elföldelve.

Szegénység, nyomoruság, inség azonban még a legideálisabb államrendszerben is lesz elég. Nyomorékok, betegek, ügyefogyottak, özvegyek, árvák, öregek mindig lesznek, akiken segíteni kell. Lesznek olyanok is, akik a létért vívott nehéz harcban ideig-óráig kereset nélkül maradnak és hiába imádkoznak a mindennapi kenyérért. Csakhogy egy államilag rendezett nemzet erős intézményekkel gondoskodik arról, hogy ezek száma minél kevesebb legyen s a meglévő mindenkor inséges emberanyag ne legyen kivette az elzüllesnek és nyilvános kéregetésnek. És különösen, hogy ne szolgáljon a büntetettek melegágyául, mivelhogy a nyomornál termékenyebb forrása a kriminálitásnak nincsen. Az inségügy helyes rendezése tulajdonképpen nem is a humanitás dolga, hanem a cselészerűség és hasznosságé.

Ez már rég elvégzett dolog a művelt nemzetek gondolkodásában. Nálunk azonban nem az. Magyarország életébe még mindig sötét árnyékok nyulnak be a középkorból és sajátzerű barbarizmusokkal színezik a nemzet modern életét. Az egyik oldalon villamvilágításban ragyogunk, a

másikon elviselt középkori rongyok lógnak rajtunk.

A szegényügy dolgában nemcsak felfogásunk, de minden berendezésünk is középkori. Sértő beszéd, de prostitúciónk sokkal rendezettebb, mint szegényeink, koldusaink és időszaki inségeseink ügye. A magyar ur és gazdag ember az inségügyet ma is a szabad jószívűség dolgának tartja, vagy éppen az egyház dolgának. Különbözik az egész társadalom így gondolkozik; a politikusok is. Látjuk, hogy amikor a felvidéken, vagy alvidéken kitör a parasztnép insége, a sokszor szidott hírlapoknak kell felabajgatni az édes álomban szendergő alkalmi humanizmust, hogy Magyarország térképét az éhtifusz ne szennyezze be.

Jellemző példát is mondunk. Pár év előtt, amikor a fehérre szivott ruthén köznép érdekében a kormány elrendelte az uzsora-statáriumot, a beregi inséges községekben a vizsgálóbíró, kir. ügyész és csendőrtiszt járt faluról-falura és kidoboltatta, hogy akinek panasa van, most itt az ideje. Hiába doboltak, senki sem jött panaszkodni. Pedig a vidék nyögött az uzsora alatt. Egy öreg ruthén paraszt magyarázta meg azután a dolog nyitját: „Lássátok, ez azért van, mert ha mi télen éhen akarunk halni, akkor ti nem jöttök segíteni, de az uzsorás legalább kölcsönöz egy véka lisztet, hogy éhen ne haljunk. Nem merjük felharagítani.”

Közjótékonyági ügyünk csaknem egé-

TÁRCA.

Fehér galamb törött szárnya.

Irta: Unger Ila.

Az Eva asszony szekfüvirágos kis szalonja csak hat óra után kezdett „élni”, de akkora aztán rohamos gyorsasággal; s alig végezte el a kis Huszárné az ő sajátos, bájosan és kaczerul hanyag tolettjét, mikor már kopogtatás hallatszott, aztán libbenő, könnyű asszonyi léptek, végre egy-egy tettettet melegséggel csatánó csók, közbe beszéd, kaczagás aztán ismét egy kis csók s megint kaczagás. Ez így ismétlődik kétszer, háromszor, vagy a jó Isten tudná hány-szor, amíg csak teljesen egybe nem gyült az „asszony-zsur” csiripelő, mosolygó, nyughatatlan publikuma.

Most még csak négyen voltak itt; csupa fiatal, bájos menyecske; friss, üde és kívánatos mindahány, körbe rakták az apró, vékonylábu kis selyempuffokat s megindult a mese. A kis Huszárné beszélt, a háziasszony, folytonos mosolygással parányi száján, egy kissé féloldalt hajtva szöke fejét, az ablakokon átszűrődő világosságban olyan volt gömbölyű, vörös pongyolás alakja, mint egy üde, teljesre nyílt pipacsivirág. Csendesesen beszélt s a három asszony kíváncsian figyeite olykor meghalkuló, fátyolos hangját:

— Hiszen tán emlékeztek is még Patyóra.

az én kis okoszemű, fehér galambkámra? — kezdte el halkán, az ölébe eresztve gyönyörűen formált, finom kis kezét. — Itt volt a helye. ebben az aranyrácsos, szép kalitkában, úgy beczégettem, úgy dédelgettem, mintha nem is állat lett volna, hanem valami kis elátkozott tündér.

A Bán báróné gömbölyű kis arczán csendes mosoly vonult át, ártatlanul mondta:

— Ah, emlékszem már a kis hófehérekédre, ha jól tudom, Bogdán kapitánytól kaptad, mikor innen áthelyezték.

Eva asszony arca pirosabb lett erre egy erős árnyalattal; vagy tán csak a görcsös pongyola vetette rá a reflekszét. Gyorsan folytatta tovább:

— Lehet, bár erre már nem is emlékszem, hisz régen volt és az ember olyan gyorsan feled! Hát mondom, nagyon kényeztetjük az urammal együtt s úgy élt itt az aranyos kis palotájában, mint egy valóságos királyleány.

En tudjátok, azért szerettem különösen, mert olyan tiszta és vakítóan fehér volt, mint a most esett hó, hát még a lábai! Olyan csinos, karcsu, sárgaczipós kis lábacskaik voltak, hogy gyönyörűség és az a kerekre nyílt, okos szép szeme!

Nos és ez az én beczégetett, bájos kis jószágom egy napon valahogyan eltűnt. Hiába kutattuk föl érte az egész házat, hiába szalasztottam a cselédséget késő estig, nem volt sehol! Ugy látszik, megcsömörlött a jólétől, meg-

unta az aranyrácsos kalitkát, s a sok jó eldelt, sőt a kis hálátlan még az én szeretetemet is meguntta talán, egyszóval elment!

Tudjátok, ez tavaszkor történt, amikor mindenkit, — embert, állatot egyaránt, — meglep valami sajátosos vérpezsdítő, nyugtalan vágy, igazán, szinte azt lehetne mondani, hogy a tavasz megmérgezi vérünket!

Igy volt aztán, hogy a május üde melege, lengő virágillata, megbolygatta az én kis fehér Patyóm lelkét is s kicsalta őt az ismeretlen, messze világba.

Sokáig éreztem a hiányát. En Istenem, hiszen mi asszonyok egynémely dologban szinte nevetségesen naivak vagyunk, nekem a madaram volt az, a mi más asszonynak a kis babája, vagy a vén kisasszonynak a macskája. Egyszóval nekünk szeretni muszáj!

Csöndes, nyári estén soká elnéztem üres kis házat és ha légy neszelt a szoba falán, hevesen dobbant a szívem, hátha az én hűtlen kis jószágom tért vissza a szürke messzeségből?

Tegnap aztán, hogy beköszöntött az első hideg, előszedtem a szekrény mélyéből az uram téli kabátját, keztyűjét, savlját.

S mivel egész napon át fáztam egy kissé, hát estére befutottam az ebédlőben s odaültem olvasni a kandalló mellé.

Egyszerre csak — alig hallhatóan — koppan a szalon ablaka! Elállt a lélekzetem egy percze, csengetni nem akartam, nehogy nevel-

Az Aradi Közlöny újévtől kezdve minden előfizetőjét bebiztosította baleset ellen. És pedig halál esetére 3000 koronára, rokkantság esetére szintén 3000 koronára.

szen középkori. A jótékony intézetek ma is jobbára felekezeti jellegűek.

Az állam, leszámítva némely kezdést alig tett még kísérletet, hogy a felekezettekkel versenyezzen. A városok is alig. A jótékony alapítványok szanaszét hevernek, szervezet és ellenőrzés nélkül. Némelyiket egyszerűen elloppják. A harmadik tényező, a felekezet nélkül is humánus „társadalom” sok mindenféle jótékony égyeletet tart fenn, de a jócselekedetek fölöttébb rendszertelen gyakorlásával.

Istenem, mit lehetne abból a tengersok összetánczolt és összekéregtetett pénzből csinálni, ha a közjótékonyt szerveznék és szegényházakat, árvaházakat, kórházakat, leleczházakat, menedékhelyeket és alapokat csinálnának belőlük. Így azonban az óriási humanitárius vagyon vagy szét van tördelve, vagy hatástalan.

TÁVIRATOK.

A transzváli kérdés.

London, december 28. A Reuter-ügynökség jelenti Vryburgból 19-iki kelettel: Egy bur csapat 150 szekérral átkelt a Vryburgtól délre lévő vasuti vonalon, egy másik 270 főnyi csapat pedig egy ágyúval átlépett a Vryburgtól északra lévő vonalon. A két csapat azután nyugat felé és pedig valószínűleg Damara-földre ment.

A kínai háború.

London, december 28. A Standard jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: Kwangszü császár egy szingantui távirat szerint elrendelte, hogy ha az udvar Pekingbe megy, az udvart kísérő testőrség előhadát Majukun tábornok vezesse.

New-York, december 28. Pekingből táviratozzák, hogy Csing herceg és Li-Hung-Csang hirt kaptak a császártól. Csing meglátogatta Li-Hung-Csangot és egy óránál tovább beszélgetett vele. Hir szerint az udvar komolyan ellenzi az erődök lerombolását és állandó követségi védőőrségek tartását, mert a védőőrségek az udvar nézete szerint mindenkor eléggé megerősít-

hetők. Védőőrségeket csak azért kívának, hogy magát az udvart fenyegethessék. Csing és Li-Hung-Csang a tanácskozáson elhatározták, hogy mielőtt újra összeülnek a követekkel, még egyszer érintkezésbe lépnek az udvarral.

New-York, december 28. Egy mai keletű pekingi távirat szerint holnap az amerikai csapatoknak egy része elmegy Pekingből, hogy megbüntesse azokat a boxereket, a kik Pekingtől keletre egy faluban elégették a keresztény benszülötteket.

Párbajban agyonlőtt zeneszerző.

(Paderevszky halála.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 28

Egy new-yorki távirat feltűnést keltő hirt közöl. Paderevszky Ignácot, a híres lengyel zongoraművészt és zeneszerzőt párbajban agyonlőtték.

Paderevszky Ignác János podoliai születésű s most 41 éves volt. Előbb a varsói zene-konzervatóriumban tanult, később Berlinben, hol Wüerst és Urban voltak mesterei. A nyolczvanas években a varsói konzervatóriumban működött mint zene-tanár, azután Európa minden nagyobb városában, Amerikában és Angliában tett körutat.

Szerzeményei közül a *Toccat*, variációk és fugák, a lengyel-tánczok és Tátra-Album nevezetesebbek.

Paderevszky azonban inkább játékaival, mint szerzeményeivel tett világhírré szert. Kilenczvenegy óta megint Amerikába ment s azóta ott tartózkodott.

A napokban afférje támadt valami csekélyebb összeszólalkozásból egy gazdag amerikaival, melyet pisztoly-párbajjal kellett elintézni.

A segédek ugyan megkísérelték a feleket kibékíteni, ez azonban nem sikerült. És éppen Paderevszky mult, hogy a kibékítés hiábavaló volt, ő kívánta feltétlenül a párbajt.

Az első lövés Paderevszky lába mellett furódott a falba. Másodszor ő lőtt, de

nem talált, a következő perczen azonban az ellenfél golyója Paderevszky mellebe furódott s a világhírű zeneszerző a párbaj színhelyén holtan rogyott össze, a párbajorvos már csak a halált konstataálta.

Ugy beszélnek, hogy Paderevszky óriási vagyont hagyott hátra. Özvegye Rosen báró orosz tábornok leánya, ki az ő kedvéért első férjétől, Gorszki lengyel hegedűművésztől elvált.

A szegedi katonai gyilkosok Aradon.

(Kihallgatás az aradi várban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

Részletesen megirtuk annak idején lapunkban annak a gyilkosságnak részleteit, melyet Szegeden követtek el a szegedi 46-ik gyalogezred katonái. Hogy a tettet ki követte el — ez ideig még nem sikerült teljes bizonyossággal megállapítani. Két közlegényt: Vig Józsefet és Tatár Mihályt terhel alaposan a gyilkosság gyanuja s éppen ennek kiderítésén dolgozik most Péchy őrnagy-habíró, ki a vizsgálatot vezeti.

A vizsgálat részleteiről a következő tudósítást adjuk:

A szegedi vérfürdő ügyének még mindig nincsen vége, sőt csak most kezdődik az igazi bonyodalom. A legutóbbi hetekben elterjedt Aradon a híre, hogy Tatár Mihály megölt várfogságban s beismerte tettetét. Ez azonban legalább is korai volt.

A vizsgálat meglehetősen negatív eredménnyel folyik az aradi várban, jöllehet, Péchy őrnagy-habíró minden tudását és tapasztalatát előveszi, csak hogy bevilágítsa a homályos ügybe.

Az elmúlt héten számos szegedi katonát hoztak át Aradra, hogy tanuvallomást tegyenek az ügyben. E hó 19-én ment Aradra Gróf Dezső, Vig József szakaszvezetője, továbbá Deák közlegény. 20-án a XII. század szakaszvezetője, Robicsek, továbbá Puskás és Nagy Mihály közlegények. Ebből a századból való Tatár Mihály. 21-én is ment öt ember, 22-én pedig egy. A kihallgatásokra nézve az alábbi, teljesen megbízható részleteket közöljük:

ségessé legyek a cselédek előtt, meggyújtottam hát a gyertyát s kissé — megvallom — habozva léptem be.

Ekkor azonban már csend volt ott s hiába kiabáltam ki az ablakon, nem felelt senki!

A kis szőke Bán báróné öszekulcsolta gyémántgyűrűs hófehér kacsóját a térdein és gyermekesen nyílt szeméit le nem vette az Éva arcáról.

— Ez kétszer ismétlődött már így s harmadszorra volt annyi háterságom, hogy gyertya nélkül botorkáljak át a másik szobába — folytatta Éva asszony az ő melódikus hangján, — kinyitottam az ablakot s csak képzeltetek, a külső párkányon ott fekszik valami szürkés, mint egy imbolygó, homályos árnyék...

Megérintettem a kezemmel, meg sem mozdult, talán mert ereje sem volt már hozzá, bele-simult még jobban a tenyembe és kegyetlenül didergett.

Mikor aztán bent a lámpavilágnál jól megnéztem, felismertem benne az én megszököt kicsi Patyómat... De ur Isten, hogyan nézett ki! e tolla nem volt már se puha, se fehér hanem összezsapzott, a sártól, portól, sárgaczipős lábacskaival sebbel telve s összekeveredve czérnaszálakkal, a szép, piros csőre szintelen s a mi legborzasztóbb az egészben, az egyik szárnya ketté volt törve s azt kinosan, vergődve huzta maga után...

Bánné gyerekes irtózáttal takarta el szép arcját, kicsi alakja meg-megborzongott, suttogva mondta:

— Iszonyu!

En is megijedtem, mikor megláttam azt a nyomorék, véres, törött szárnyát, megfogtam a zsebkendőmmel vigyázva s aztán — kieresztettem az ablakon megint!

— Es elment? kérdezte szintén egy lehetre a három asszony Éva egy kicsit lehajtott szőke szép fejét s csak azután mondta:

— Amint a cselédet később kiküldtem, már nem látta sehol, lehet, hogy tovább vánszorgott valahogy, vagy talán el is pusztult szegény a hideg éjben...

— Hisz magának akkor nincs szive! Halalszott errenyomban egy komoly, férfi hang s a kis tapéta ajtón délczegen s a fejét kissé meghajtva belépett Lengyel.

— Ah! — mondta Huszárné hirtelen pirosra válva. Uljön le, doktor, szép hogy eszébe jutottunk!

Lengyel komolyan pödörgette a bajuszát, aztán — rá sem ügyelve, hogy a háziasszony helyet csinált neki a pamlagon, — a szoba tulsó végébe huzódott egy fotelbe:

— A galamb meséje szép volt! — kezdte az ő kissé gunyos, halk hangján. Hanem a vége... Gondolja csak, mintha egy poétikus, gyönyörű szép idilnek valami nagyon bántó, nagyon közönséges finálét csinálna a szerzője! Nem értem, hogy lehet egy nő, egy bájos, szellemes és főképen gyöngéd lelkű nő ilyen kegyetlen... Azért, mert az a szegény kis jószág már nem volt olyan szép, olyan fehér,

még talán be is szennyezte volna az Istenadta az ő diszes bőrtönét! Ezért?...

Eva szép kék szemével a messzeségbe bámult, szinte védekezően mondta:

— Istenkém mit is tehettem volna; hisz olyan borzasztó volt, ketté tört szárnynyal!

Szinte félve leste a férfi válaszát; ez volt az egyetlen ember a társaságban, aki miniatyájuknak szemébe mondta az igazságot s valahány leány, asszony csak megfordult a szekfüvirágos kis szalonban, mind rajongott érte, mégis.

S az asszony-zsurok illatos, meghitt homályába sem szabad volt más férfinek belépni, csak neki.

— A doktor — mondta egyszer a kis Bánné — a kedves, szellemes, udvariatlan doktor! Ut bevehetjük bátran a szerdába, hisz férfi ugyan ő is, de nem veszedelmes, mert — nem akar az lenni!...

— Lássá, — folytatta Lengyel, komoly, szép szemével elkerülve a Bánné ábrándos tekintetét; — az asszony, az igazi, könyörületlen asszony másképp tett volna! Ha nem unják meg én is mondok egy mesét, egy olyan igazi asszonyról, meg egy kis törött szárnyu fehér galambról...

Eva lehajtotta a fejét fehér kezeibe, úgy várta a férfi szavát.

— Egy nyomoruságos kis orosz faluban történt, a társaság olyan volt, mint az ilyen helyeken általában; a jegyző, patikus, meg én — kezdte a doktor, az ablakon át a szür-

Vig József az őszi fegyvergyakorlatokat megelőző időben a II. századnál szolgált s itt szoros barátságot kötött Deák közlegényvel, akivel gyakran tárgyaltak az otthon maradtokról, nemkülönben a katonai életről vegyesen. — Együtt jártak az altiszti iskolába, ahol csak szorosabbra fűződött köztük a barátság.

Ebben az időben mondta egyszer Vigh József:

— Van nekem a város végén egy leányom, aki hűséget esküdött s megígérte, hogy megvár, míg levelem a katonához ér.

Deák közbeszólt:

— Nem olyanok ám a mai lányok, hogy megvárják a legényt! Majd gyűn egy másik czibit, aki jobban győzi szóval s akkor lefujtak neked komám.

Erre Vig, a ki szelid, jó volta mellett is megiehetősen akaratos legény volt, indulatosan válaszolt:

— Már pedig ha nem vár meg, akkor meghal!

Ennek a vallomásnak bizonyítására vált szükségessé Deák megidézése a hadbíróshoz. Deák szemébe mondta Péchy őrnagyhadbíró előtt Vignek a fenyegetőzést, de a fráter tagadta. Neki, — ugymond, — nem volt semmiféle lánya, legkevésbé tehetett ilyen kijelentést.

Deák már pusztán kombinációból fűzi hozzá, hogy ez a szerető a megölt Tari Piroška lehetett, mert tudomása szerint Vig gyakran járt a házhoz s szeretője volt a menyecske, — mikor az még lány volt.

Vig ezt is tagadja, mert semmi köze sem volt Tari Piroskához. Így bizonyították azt az öreg Tariék is, következőleg nincs kizárva, hogy Deák csupán a körülmények összekavarodása folytán gondol most Piroskára.

Sokkal érdekesebb ennél a patronok története. Minden katonát, mikor szolgálatba megy, csak egy katonához van tartozása.

Vig azonban két tizest tartogatott magánál. Az egyiket a borjuban, a másikat az oldaltáskájában. Az egyikhez úgy jutott, hogy nála hagyta egy önkéntes, aki az ősszel szerelt le s megbizta, hogy szállítsa majd be. Vig azonban elmulasztotta ezt.

Csak hogy Tatárnak is két tizese volt, ami-

hez azonban nem ilyen ártatlan módon jutott. Mikor ugyanis összeállították az őrséget, Tatár jelentette Robicsek szakaszvezetőnek, hogy elveszett az egyik tizese. Robicsek erre megvizsgálta a szakaszban valamennyi katonát, borjúját, azonban sehol sem akadtak az elveszett holmira. Tatár borjúját nem vizsgálta meg, mivel jóhiszeműleg nem gondolt rá, hogy hamisság is lehet a dologban s az elveszettnek mondott patronok ott vannak a borjújában. Mint ahogy az később ki is derült.

Erre Robicsek szakaszvezető Puskás XII. századbeli közlegény tizesét adta oda Tatárnak, aki azzal ment ki a puszkaporos toronyhoz.

A gyilkosságot követő napon aztán, Vig táskájában egy félig üres tizest találtak. Mikor Puskást behívték, hogy nézze meg, ismeri-e ezt a tizest, Puskás habozás nélkül mondta rá:

— Igenis az enyém. Határozottan megismerem, bekarcoltam az egyik végét.

Megnézték a kartont, a karczolás tényleg ott volt.

Robicseket azért idézték A. adra, hogy vajon emlékszik-e ő is a tizesre? A szakaszvezető azonban kijelentette, hogy egyik karton épp olyan, mint a másik. — De felismeri azt Nagy Mihály századbeli közlegény is, közetközleg bizonyosra veszi.

Most már az a kérdés, hogy miképpen került Tatár táskájából Vig táskájába a bűnjelt képző karton?

Vig ugyanis könnyelműen járt el a felváltás tekintetében, szigorú szabály ellenére rábizta a legénységet a maga sorsára, ő pedig azalatt lefeküdt aludni. Tatár játszva szedhette ki a szegre akasztott töltegytászkából a jó tizest s csempészhetette be helyére a csonkát.

De lényeges Gróf Dezső vallomása is, aki határozottan kijelentette, hogy a Vignél talált pótlólagos tizest nem XIV. századból való, mert az ő katonájának katonája egy arnyalattal sötétebb.

Megkérdezte a hadbíró a katonák magánvéleményét arra nézve is, hogy kit tartanak képesnek a két gyanúsított legény közül a gyilkosságra? A katonák egyhangulag azt felelték, hogy szerintük Vig ártatlan, a tettes csakis Tatár lehet, a kivel veszedelmes volta miatt nem is barátkoztak.

Érdekes epizód, hogy egy aradi minorita

is próbált Vig és Tatár lelkére beszélni, de mind a kettő ártatlanságát hangoztatta.

Igy áll jelenleg az ügy. Hogy azonban mikor történik benne valami lényeges változás, azt a folyton bonyolódó események közepette aligha lehet tudni.

A közönséghez.

Január elsejével tizenhatodik évfolyamába lép az *Aradi Közlöny*. Lapunk az elmúlt tizenöt év alatt a törhetlen szabadelvűség és demokrácia szolgálatában a vidék legnagyobb, legterjedelmesebb napilapjává lett.

Ugy érezzük, hogy az *Aradi Közlönynek* nem kell programot adnia. A nagyközönség szócsové voltunk eddig, az akarunk maradni a jövőben is. A lap tartalmát illetőleg arra törekedtünk, hogy az *Aradi Közlöny* a fővárosi lapokkal való versenyben is megállja helyét.

Az *Aradi Közlöny* azonban czélul tűzte maga elé, hogy nemcsak tartalom tekintetében akar gazdag lenni, hanem külsőségekben, kedvezmények dolgában is nyújtani fogja a nagyközönségnek mindazt, amit napilap nyújthat.

Több fővárosi és vidéki lap példája után indulva, de vezéreltetve az olvasóközönségünk iránti szeretettől is, elhatároztuk, hogy januártól kezdve minden előfizetőnket bebiztosítjuk

3000 koronára

baleset ellen, természetesen úgy, hogy ezért előfizetőink külön díjat nem fizetnek.

Az *Aradi Ipar- és Népbank* által képviselt *Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaságnál* bebiztosítottuk az *Aradi Közlöny* összes előfizetőit baleset ellen és pedig úgy, hogy halál esetében

3000 koronát,

munkaképtelenség esetén szintén

3000 koronát,

részleges munkaképtelenség esetén pedig a 3000 korona megfelelő hányadát fi-

külő sivar tájat nézve, — összejöttünk minden délután egy pár érdekes tarokk-parthira s három-négy órát jól eltöltöttünk így az unalmas nappól. Olykor közénk került Hrabár is, a hosszú, fekete kabátos öreg pap, de ő csak kibiczett; csendes, szótlan ember volt és úgy elült ott órák hosszát, — mintha köztünk se lenne.

— Eleinte — megvallom — komikus volt nekem minden ebben a világvegi, kicsiny faluban; a csufosan apró, tornáczos házacskák, a jól megtermett, kivarrt ingvállu parasztlányok, a délutáni uzsonnák, a kártya parthik, sőt még a — partnereim is.

Később azonban megszoktam mindezt s végre még szeretni is kezdtem a mármárosi kis rusznyák falut a fecskéfészkes viskóival, meg a hatalmas, csucos havasokkal.

Egy uri leány volt a falunkban csak; a Hrabár leánya; kicsi, fiatal teremtés, üde és szinte mesésen naiv, amelyet ma már csak a legendák világából ismerünk. Nesztának hívták. Ugy-e különös név? . . . Én nem tudom kimondani azéül, hogy ne lássam őt magam előtt; a tizenhatéves, kerek arcú kis Nesztát, aki kék kartouruhát viselt csak s nyári időben sárga bocskorokat parányi lábán, aranyos haját takaros, egyszerű kontyba csavarta a fejcskéjén és mégis szép volt, akár azok a csudálatosan finom színekkel árnyalt rokokó-dámák, akik derült, mélyszéges nézésükkel megigézik az ember szívét. . . .

Ebben az időben történt, hogy a gyógyszer-

rész provizort hozatott a patikájába; talán sok volt a beteg, vagy hogy elfáradt már töltögetni a szomjas rusznyákoknak a „kapkit“. Egy szóval segítség kellett.

Ekkor aztán szaporodott egygyel a társaságunk; a kis patikus csinos fiú volt. — ezt azért mondom csak ilyen röviden, mivel unnam a részletes személyleírást s unnam bizonyosan önk is, — csak még annyit, hogy szőke volt és délczeg s anyajagról báro családból való, minden képen vonzó és szép példánya az elszegényedett, zseni fajtának, csak az öltözködésében volt különb módon konzekvens; szürke, és mindig csak szürke. . . . Bár voltaképp ezzel is csak a páratlanul finom izlését bizonyította, mert ez egy szín, ami sajátosságosan harmónizál a szőke, emberek kissé rózsaszínbe játszó halvány arcával.

Hát ez a gyerek mindnyájunknak a kedvence lett egy hét alatt és különösen megszerette őt Hrabár, a pap, aki ezután fél délutánokat is elsétált vele a parókia virágos kertjébe, közrefogva Nesztát, aki kissé lehajta vörhenyesen szőke fejét, mosolyogva lépdelt köztük.

Mindez tavasszal történt, mikor nyíltak az akácvirágok s ezer kis madár trillázott a zöldbeborult lombok között, szóval mámoros volt minden a napsugár csókjától. . . .

Egy napon Hrabár nem mehetett a rendes délutáni sétájára, rettenetes fejfájás kinozta s a két gyermek egyedül indult a kert felé a fűszeres meleg alkonyban. . . . Hogy történt,

hogy nem, a fiú keze egyszerre csak véletlenül odatévedt a kis leány puha kacsójára s Neszta a bájos, bohó kis teremtés, aki életében először nézett idegen férfi bájos szemébe, ott hagyta a kezét egy pillanatra a fiú meleg tenyerében. A két orcája piros volt a veszedelmes közelségtől s kis moll-blúzának fodrai gyorsan emelkedtek pihegő keblén. A szeméit lehunyta félig és csöpp, husos ajkát zavartan harapdálta. . . .

Ezután rohamos gyorsasággal ment minden amint már az szerelmi regényekben szokott, s egy reggelen hiába keresték Nesztát a szülei az egész házban, össze-vissza; a macska kis fehér galamb bizony-bizony kirepült a kalitkából.

Eva asszony hirtelen felkapta a tenyeréből fűrtös, szép fejét, az örökös mosoly most nem volt az ajkán, őszinte kíváncsiság ragyogott nagy kék szeméből, sugva kérte:

— és nem jött vissza?

A doktor szomorun nézett maga elé, az ő hangjából is hiányzott most az a sajátosságos cinikus rezgés, csendesesen felelt:

De igen visszajött; valamint hogy visszatér fészkebe tavasszal a vaneor madár is s télen, mikor megtépi a zord hideg, elhagyott czifra kalitkájába a haláttalan galamb.

— December közepén történt ott ültünk a Hrabárék bolthajtásos, fehérre meszelt kis szobájában, az öreg asszony szorgos kezében valóssággal csattogtak a finom kötötük. Mi ketten

zeti ki az Aradi Ipar- és Népbank, mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság aradi vezérügynöksége.

Előfizetőink, az előfizetési összeg beküldése után egy rendes biztosítási kötvényt kapnak kézhez, amelynek érvényessége azonban rögtön megszűnik, mielőtt az illető az Aradi Közlöny előfizetői sorából kilép.

Ezzel is, mint minden áldozattal, mit a közönség érdekében hozunk, az a célunk, hogy az Aradi Közlöny és a lap olvasói között fennálló viszonyt minél melegebbé, szorosabbá tegyük.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Görög rabszolga, operette. Szobor-nyí Margit felléptével. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Délután: Sulamith, héber dalmű. Este: Dózsa György, dráma; Molnár László búcsúfelléptével. (Páros bérlet.)

* Tompa Kálmán verskötete. Tompa Kálmánnak, az aradi színház volt tagjának, ki jelenleg a kolozsvári színtársulatnál működik, verskötete jelenik meg legközelebb. A kötetből közülük mutatónak az alábbi csinos költeményt.:

Meleg tájon, szép vidéken,
Esevegő patak mentében,
Rónán, völgyön, bérczetökön;
Vadvirágos szép mezőkön,
Madárdaltól zengő tájon,
Arany kalászos határon:
Hol a források erednek
S lenn a völgyben csörgedeznek
Napkeltevel, éjszakákon,
Napsugáron, holdvilágon,
A csillagok ragyogásán:
Születtek dalaim!

Meleg tájon, szűk szobában,
Hol mosolygó kis család van:
Csokjain hü hitvesemnek,
S közelém két gyermekemnek
Igaz, forró szerelmükben,
Értem ejtett könnyeikben —
S ott, ahol az emberek még
Az igazak becsületét
Nem tiporják a földre,
Sem salakba, sem göröngyre, —
S halladhat a maga utján:
Ott születtek dalaim!!!

Szoborlopás egy tárlaton.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 28.

A Nemzeti Szalon téli tárlatáról, a karácsonyi ünnepek második napján elloptak egy értékes szobrot. Ez már a harmadik lopás, ami a fővárosi kiállításokon történik. Művész körökben épen olyan feltűnéssel tárgyalják az esetet, mint annak idején a tolvaj orvos-növendék, Lenkei Béla lopásait és a szobor lopást, melyeket tavaly követtek el a műcsarnokban.

Az elloptott szobor nagyobb értéket képvisel.

Ma reggel a takarító szolgák azt vették észre, hogy a bejáratától alig tíz lépésre levő kiállításasztalról hiányzik egy váza. A zománccos Rappaport-féle nagy váza, mely akkora lehet, mint egy kis pálinkás hordó és amely egy másikkal együtt szabadon állott az asztalon, semmi keresésre sem volt megtalálható. Így azt kellett feltenni, hogy ellopták. Ertesítették a műtárost és az igazgatót, akik megjelenve, megerősítették a szolgák állítását. Kizártnak látszik, hogy a váza másképp került volna el helyéről, mint hogy valaki a látogatók közül magával vitte.

Karácsony mindkét délutánján és estéjén igen sokan látogatták a Nemzeti Szalon kiállítását és csakis így volt lehetséges, hogy valami ügyes, de mindenesetre nagyon vakmerő tolvaj a tolongásban odább állott az edénynyel. Eközben el kellett haladnia két szolga előtt, kik az ajtónál állnak.

Hogy ezek nem vették észre a lopást, csak úgy magyarázható, hogy a tolvaj valószínűleg valami bő köpeny vagy gallér alá dugta a drága zsákmányt.

Nem lehetetlen, hogy a tolvaj nő volt, kinek a bő ruhájában a meglehetősen nagy vázát el lehetett tüntetni.

A Nemzeti Szalon igazgatósága megtette a jelentést a rendőrségnél, mely megindította a nyomozást.

A tolvaj semmiesetre sem adhat könnyen tul zsákmányán, mert a műtárgyra nagyon is könnyű ráismerni.

Egy csattanás komédiája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 28.

Egy afféren mulatnak most szerte a lipótvárosi társaságokban. Egy afféren, amely vidáman egy karácsonyi zsuron kezdődött, igen komoly folytatást nyert és az egész lipótvárosi jeunesse d'oree kacagása között ért befejezést.

Azon a bizonyos zsuron ugyanis a háziur matúrás unokaöccse, különben született bankár, szilaján udvarolt egyik fess menyecskének, ünnepeit szépségnek, akit meglehetősen utatott az ifju nyegle modora és alantas elménczkedése. Az asszonyka véget akarva vetni a társalgásnak, czélzást tett a kedves ifju feje lágyára, a mi a helyett, hogy belehasztotta volna az udvaronc kedvét, nagyobb bátorságra serkentette. E pillanatban odalépett a férj, akihez az asszonyka így szólott:

— Ez a fiatal emberke kellemetlen kis firma! — s ezzel egy másik társasághoz lépett.

— Mi az? Mi történt? — kérdezte mosolyogva a férj — egyébként a Lipótváros legfélelmesebb vívója.

— Óh semmi! Csak a feleségednek sem ártana, ha Párisba menne.

— Ugyan? És miért?

— A feleséged ugyanis szintén nem sikkes — felelte a kis gavallér, czélezve a Vigszínház legújabb darabjára.

— Az lehet barátom — felelte még mindig vidáman a férj, — de te is leszokhatnál már az arrogenciáról.

A választ senkisé hallotta, csupán egy meglehetősen hangos csattanást, amelynek hallatára az egész társaság a csattanás irányába fordult.

A gavallérnak az egyik arca vöröspiros, a másik halotthalvány volt — a másik pillanatban egész arca eltűnt — egy függöny mögött.

A férj bocsánatot kért a társaságtól, amely sajnálta ugyan az esetet, de természetesen nem taláta.

Másnap a férjet két kifogástalan fiatal ember kereste fel.

— Helyes! — fejezték be a beszélgetést — tehát holnap elintézzük.

A segédek leirhatatlan izgatottsággal várta a megsértett ifju nagybátyja családjának a társaságában.

— Nos, kedves barátom — szölt az egyik segéd, míg a társaság mosolyogva nézett össze, — tehát megverekszel, mert megsértett becsületet repa-

füstölgettünk az öreggel, úgy, hogy már szinte kék volt körülünk a levegő.

Szó kevés esett köztünk, mindenikünk el volt foglalva a saját gondolataival, aztán szinte rosszul esett volna megzavarni ezt a harmónikus némaságot.

Egyszerre csak megkoppan halkán a vaspántos ajtó s Hrabárné figyelve eresztte le a kezét:

— Mintha járna künn valaki! — susogja izgatottan.

Egy pillanatig még a lélekzetünk is eláll a nagy hallgatásban, de a szél lármáján kívül hang nincs az éjben.

Ritkán esik, hogy három embernek egy egyezzen a gondolata, mint nekünk ebben a percben. A két öreg lesütött szemmel bámult maga elé s Hrabárnak olykor — jól láttam — mebrándult az ajka s összeszorította az ökleit; a leányára gondolt, a becsutlen, szökött leányra, akit megtagadtak azóta százszor, elátkoztak ezerszer, a nevét szamüzték az ajkukról s mégis, mégis folyton előttük van édes, szép arca és gyermekesen tiszta szemei.

És nekem is rajta járt az eszem, a hamvasképü, szőke kis Nesztán, aki kék karton ruháscskájában, mélységes tekintetével számszor-ta szebb volt minden más leánynál. . . . Vajon hol lehet? — töprengtem némán, — talán ép most simul égő arca a hatalmas, szép fiu széles mellére boldog meghittséggel, vagy talán . . . eh, kegyetlenség ilyen még gondolni is! — talán nincs csipkés, puha párnája, édes,

meleg fészke s valahol a messze utszélen hajtja álomra árva kis fejét.

Most újra neszelt valami az ajtó előtt s ök ketten összerendezték megint.

— Talán kinéznék? — kérdeztem egy kis sé bizonytalanul.

Hrabár megriadva nézett reám, de aztán bölintott a fejével.

— Legyen szives, de azt hiszem, a szél csak!

Kibotorkáltam a verandára s amint tapogatózva haladok tovább, egyszerre csak egy kis haraszt kendőcske rojtos vége akadt a kezembe:

— Ki van itt? — kérdeztem az izgatottságtól elrekedve. — Feleljen!

— Istenem! — lihegte rá egy nagyon gyenge, nagyon erőtlen hang:

— Legyen irgalmas, hagyjon itt meghalni!

— Neszta! — kiáltottam szinte hitetlenül, — kis Neszta, maga az?

— Visszajöttem! — didergete végtelen keserűséggel. — Csak itthon akarok meghalni.

Meggyújtottam egy szál gyufát a annak a világánál az arcába néztem. Ur Isten, nem volt benne a régi kis Nesztából, az édes fehér galambból egy mákszemnyi sem. A szeme beesett, könnyektől vörös, az arca, az üde rózsapiros arca szinte viszkarságába játszó és szánalmasan sovány. Az alakja is. . . ah nem, mintha egy csöppig kicserélték volna! Csak haja, amely kicsuszott a gyűrött, fekete kis kendő alól,

volt most is a régi, aranyosan szőke, itt-ott vörhenyesbe hajló.

— Jöjjön be! — kértem, megfogva jéghideg kezét. — Lásza, hogy reszket, no jöjjön!

Ékkor hirtelen kinyílt a szoba ajtaja és Hrabárné a küszöbről kiabált felém:

— Hol marad doktor? Mi az?

— No jöjjön ki Neszta! — biztattam tovább a leányt, fogva a két karját, de ő csak didergett és vánszorgott, mint egy tört szárnyu galamb, aztán szó nélkül összeesett.

Ekkor már az anyja is ott volt mellette, fölfogta gyenge karjaiba s csókolta ahol csak a szenyves rongyoktól hozzáférhetett az ajkaival, azután vitte, vitte be a hűtlenül elhagyott kis kalitkába s nem félt, hogy a szegény istenadta beszenyvezi a becsületes, tiszta, fehér kis házat.

Itt elhallgatott a doktor egy perczre, azután diadalmasan mondta:

— Lásza, ez egy igazi asszony nem eresztette vissza ki az éjszakába, hogy elpusztuljon azért, mert egyszer megtévedt!

Eva asszony zavartan harapdálta piros ajkait, aztán ismét mosolyogni kezdett, most már gunyosan.

— A mese a galambról szép volt, — ismételte a doktor szavait — hanem a vége! . . . ah nem, ma már a legzöldebb poéta sem csinál ilyen finálét!

rálát kell. Kardpárbaj bandázs nélkül teljes harc-
képtelenségig, ha tetszik lovassági kardokkal.

— Micsoda? — hűledezett az ifju — bandázs
nélkül?

— Nos, hiszen súlyos sértésről van szó!

— Igen, de hiszen a pisztoly jobb lett volna.

— Hát csakngyan megakarod a végrendeletedet
írni, hiszen még oly ifju vagy és bohó, s aztán oly
szép az élet . . .

— Igen — vágott közben a másik segéd, —
mert hiszen tudod *Jóska* csak tavaly lőtt le egy hu-
szárkapitányt párbajban és nem akartunk a vesztő-
helyre vinni.

M. Béla — ez volna a kihívó neve — szivár-
vány színeket játszott.

— De kérlek, ily súlyos feltételek! Hiszen
Jóska összekaszapol.

— Mindenesetre mégis jó lesz — szolt közbe
a háziur fia — ha megírnád a végrendeletedet. Ne-
kem hagyhatnád látod a párisi zseborádat, mindig jó
pajtásod voltam.

— Ugyan kérlek, ne hecceljetelek, ti mindent
csak tréfára veszték.

Izgatottan jart fel és alá.

— Nem fehetne bizonyos határidőt kérni —
fordult aztán a segédek felé.

A társaság alig tudta visszafojtani a kaczagást.

— Hogyne pajtás — szolt egyik segéd — akár
egy esztendő is, csak egy kis formalitás alá kell
vetned magad.

— ?

— Nos, elmegyünk *Lauffenauer*hez és bizonyít-
ványt allittatunk ki a számodra, hogy gyakran pil-
lanatnyi elmezavarban szenvedsz. Az egész csak
pár száz forintba kerül, mi tanuskodunk a vizsgá-
lat alatt ellened. Megkapod a határidőt s te ezalatt
vidámon és kényelmesen folytatod vivó tanulma-
nyaidat.

— De erre már kitört a halota. Min-
denfi a könnyekig kaczagott. Csak a háziur kis lánya
sajnálta meg a vergődést.

— Ugyan, ugyan, tudsz is te valamit, te kis
mamával; mondj fel a segédeknek.

— Ugyan, ugyan, tudsz is te valamit, te kis
mamával.

— De igen, az *Ella* a legokosabb köztünk —
mondották a segédek.

Még folyt egy ideig a kapacitalás, míg végre
Béla ur fellélekzett és belenyugodott a társaság ha-
tározatába.

Este együtt volt ismét az egész karácsonyi tár-
saság. *M. Béla* ünnepélyesen bocsánatot kért a meg-
sértett asszonykától s megígérte, hogy nem udvarol
addig, a míg a bajusza ki nem nő. — A férj lova-
giasan kért szintén bocsánatot és szerelmesen —
megcsókolta azt a helyet, amely két nappal előbb
hirtelen — oly pirosra vált.

De hogy miért volt egész este oly szokatlanul
vidám a hangulat, — azt nem áruljuk el.

Rigó Jancsi és a hercegnője.

(A cigánykirály fényben, pompában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 28.

Sok hamis hir terjedt már el *Rigó* Jan-
csiról és szépséges asszonyáról, *Ward* Kláráról.
Egy *Kairóban* élő magyar ember most a kö-
vetkező hiteles tudósítást írja a szerelmes pár-
ról: *Rigó* Jancsi gyakran kocsikázik az Ez-
bekieh-kert előtt; két orosz feketéje és párisi
selymes hintaja nagy feltűnést kelt.

A magyar cigány már elég jól beszél an-
golul. Az itteni körök befogadták társaságukba
a szerelmes párt. *Rigó* Jancsi most már igazán
lovagja a hercegnőnek, mert már párbajügye
is volt miatta. Megsértette szöke asszonyát egy
német orvos, a mire *Rigó* provokáltatta. Az
orvos nem fogadta el a kihívást. Később talál-

kozott vele a kairói főutczán s olyan haragos
képet vágott, hogy az orvos megjéjt tőle s re-
volvert rántott elő. *Rigó* Jancsi azonban nem
rémült meg a fegyver láttára, hanem botot ra-
gadott s alaposan eldöngette a doktor urat. A
kairói rendőri bíróság pénzbüntetésre ítélte
Jancsit, a ki szívesen fizette le a bírságot.

A szerelmes pár nem lakik *Kairóban*, ha-
nem egy félórányira levő faluban, a hol most
gyönyörű fehér palota készül a számukra Is-
tállójuk is van, a melyben számos orosz és
arab ló van és a kocsiszinben hét remek fo-
gat áll, meg egy modern automobil. Pinczéjük
tele van finom magyar és francia borral. Cse-
lédségük bordó libériába van bujtatva. Olyan
a háztartásuk, hogy a kedivéé sem különb.

Klára asszony most még jobban szereti
Rigó Jancsit, mint régebben. Ha társaság van
náluk, a házigazda előveszi hegedűjét s el-
játssza a *Repülj-feeském*-et. *Rigó* Jancsi február-
ban oroszán vadászatra megy *Szudánba* s a
tavaszra hazalátogat szerelmes párjával együtt.

A látogatást egy levélben jelentette be a
minap szüleinek. A levél így szolt:

Kedves drága szüelim tudatom önökél,
hogy minden bizonyal várhatnak bennünket
a Kedves Hercegnémmel legyenek elké-
szülve tégyenek mindent rendben mert a
kedves drága jó Hercegnémmel fogom önök-
ket meglátogatni, csak arra kérem önöket,
hogy mindent tisztában tégyenek kedves jó
anyám kertyemeg a Jegyző urnak a napát
a Kedves nagy ságos aszont hogy látogasa
meg ő nőket és az rendeznel mindent és
tudaso a tisztelt Jegyző uralis: csak a ra
kérem ő nőket hogy a szobát min den féle
tekintetben rent ben telyene hogy szégyent
ne valjan most pedig len maratam hü gyer-
Jancsi.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradkerületi iparosok rokkant és
nyugdíj egyesülete, mint az iparosoknak Magyar-
országban első e nemű intézménye, január hó
1-én megkezdte működését. A helybeli tagok
reszére a tagkönyvecskék már kézbesítve van-
nak, a vidéki ipartestületek a közel napokban
kapják meg a tagkönyveket kiosztás végett a
postai chequek és a pénztári befizetési napló
kiséretében. A tagsági díjak szedését január
hó 1-től kezdve a kerületbe tartozó minden
ipartestület megkezdte. A tagok felvétele állan-
dóan folyamatban van és pedig az aradi ipar-
testületi titkárnál naponta d. e. 8—12-ig, d. u.
2—5-ig, a vidéki ipartestületeknél a megsza-
bott hivatalos órákon belől. Felvétetik az inté-
zetbe bármily koru önálló iparos és 24 évesnél
idősebb munkás.

(*) A buttyini kaszinó tisztujtása. A nagy-
buttyini kaszinó tegnap tartotta meg évi ren-
des közgyűlését, melynek legfontosabb tárgya
a tisztujtás volt. A közgyűlésen, melyet *Seress*
Ferencz kir. járásbíró, a kaszinó elnöke veze-
tett, megválasztattak elnökéle újból *Seress*
Ferencz, alelnök lett *Fekete* *József* dr., pénztáros
Kriznyik *Arkád*, ellenőr *Bodea* *Gyula*, könyv-
táros *Gombos* *Antal*, jegyző *Popa* *György*, ház-
nagy *Fischer* *M. Adolf*, ügyész *Dénes* *Jakab*
dr. A választmány tagjai: *Szirmai* *János*, *Zsor-
zsea* *György*, *Bienenstock* *Márk*, *Sztráva* *Mik-
lós*, *Kiurszky* *Iván* és *Lakatos* *Antal*. — A köz-
gyűlést banket követte, melyen az első felkő-
szöntőt *Seress* *Ferencz*re, az újból megválasz-
tott elnökre mondta *Fekete* *József* dr., *Seress*
Ferencz a tagokra emelte ponarát. Felkőszön-
töket mondtak még *Fischer* *Adolf* *Fekete* *Jó-
zsef* dr.-ra. *Kiurszky* *Iván* pedig *Fischer* *Adolf*ra.
A társas-vacsora a legkedélyesebb hangulatban
ért véget.

(*) A „Kossuth Lajos“ betegsegélyző és
temetk. eylet Aradon 1900 év december hó
30-án d. u. 3 órakor saját helyiségében (Szt.
Pál-utca 7. szám I. emelet) rendes választ-
mányi ülést tart.

SPORT.

+ Az Aradi Torna-Egyesület választmánya
f. hó 29-én d. u. 6 órakor a lyceumi torna-
csarnokban ülést tart. Fontos tárgyak lévén
napirenden, a választmányi tagok minél na-
gyobb számban való megjelenését kéri az el-
nökség.

A primadonna válópöre.

(Koltai Vidosnéből — Felhő Rózsi.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

Felhő *Rózsi*, az aradi színház primadon-
nája a mai naptól kezdve megint csak *Felhő*
Rózsi lett. Eddig tudniillik *Koltai Vidos* *Dá-
niel*né szül. *Felhő* *Rózsi* volt a teljes neve.
Vagy ahogy a színlapon röviden olvastuk
K. Felhő *Rózsi*.

Csak egy betű különbség az írásban, a
valóságban, az életben pedig nagyobb esemény,
mint akár egy esküvő. Csak kevesebb benne
a poezis, több a valóság.

Az aradi kir. törvényszék háromtagú pol-
gári tanácsa mai ülésében felbontotta a *Felhő*
Rózsi aradi lakos, felperes és *Koltai Vidos* *Dá-
niel* mersei lakos alperes között létrejött há-
zasságot. Bontó-ok: a férj hűtlensége. Amelyik
félnek az ítélet nem tetszik — felebbezhet
ellene. Ilyen komoly hangon beszél az ítélet,
nem nézve, hogy a felperes primadonna s
hogy az alperes, aki hűtlen volt, mert elhagyta
a primadonna-feleségét, nem bűnhődik hűtlen-
ségeért . . . Egész büntetése az, hogy konsta-
tálják a hibáját.

A válópert *Felhő* *Rózsi* indította férje
ellen, elpanaszolván keresetében, hogy férje öt
már több, mint hat hónapja elhagyta, tőle el-
távozott, hozzá visszatérni, a házassági élet-
közösséget visszaállítani nem akarja. Kimutatta,
hogy bár a férje nem Aradon lakik, de utolsó
együtt-lakásuk helye itt volt, ennélfogva az
aradi törvényszék illetékes arra, hogy *K. Vidos*
Dániel felhívja az életközösség visszaállít-
ására.

A törvényszék helyt adott a primadonna
kérelmének és végzésileg meghagyta a vas-
megyei *Mersén* lakó férjnek, hogy a végzés
vételestől számított harmincz nap alatt feleségé-
hez térjen vissza, mert ellen esetben ez joga-
sított leend ellene házasság-bontó rendes kere-
settel fellépni.

A harmincz nap letelt, de *Koltai* feleségé-
hez vissza nem tért. E hó 2-án jelentette be
Felhő *Rózsi* a törvényszéknek, hogy férj a fel-
hívás daczára sem jelentkezett a kitzűzött ha-
táridő alatt s így ügyvédje által kéri, hogy há-
zasságuk bontassék fel. Vasárnap, e hó 23-án
volt a törvényszék előtt *Radány* *Dezső* törvény-
széki bíró elnöklete alatt a tárgyalás, melyen
Felhő, a felperest *Czédly* *Károly* dr. képviselte.
A törvényszék házasság-védőül *Vizer* *Lajos* aradi
ügyvédet rendelte ki, aki a tárgyaláson hozzá-
járult a házasság felbontásához, miután hivata-
los-bizonyítvánnyal igazoltatott, hogy a férj
nem tért vissza feleségéhez s az életközössé-
get folytatni nem akarja.

A törvényszék ennek folytán meghozta ma
délután az ítéletet, melyben a *Koltai Vidos*
Dániel és *Felhő* *Rózsi* között létrejött házas-
ságot a férj hibájából, hűtlen elhagyás címén
felbontja, a házasságból származott *Zoltán* nevű
kiskoru gyermeket pedig egyszersmindenkorra
az anya gondozására bizza.

És a színlapokon *K. V. Felhő* *Rózsi* he-
lyett ezután megint csak ennyit fogunk olvasni:
Felhő *Rózsi*.

Az orfeum hadnagya.

(Dumek főhadnagy elbocsátása a hadsereg kötelékéből.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 28.

Egy érdekes regény nyert befejezést a „Rendeleti Közlöny” mai számában, melyben lakonikus rövidséggel, hivatalos stílusban tudtára adatik mindazoknak, akit érdekel, hogy Dumek József főhadnagy a hadsereg kötelékéből elbocsátatott.

A hivatalos közlemény mögött egy érdekes regény lappang, melyet annak idején már lapunkban közöltünk.

A tényállás röviden az, hogy a közös hadsereg egy deliás főhadnagya a szolgálati komorság és egyhangúság mellett, kellemes szórakozást keresett és talált a főváros egyik orfeumhelyiségében. A brettlin egy alkalommal egy bájos és ragyogó szépségű énekesnő lépett fel, ki eleganciájával és bájával csakhamar meghódította a főhadnagy szívét. A főhadnagy eleinte érdekes kalandot vélt elérni, az orfeum divával való megismerkedésben a kameradok sem találtak egyebet, azonban csalatkoztak a bajtársak és a főhadnagy is, mert csakhamar úgy érezte ez utóbbi, hogy az érzelem, a vonzalom erősebb, mely a divához vonja és rövid idő múlva a szerelem varázserejével ragadta meg szívét.

Nem használt az okos tanács, a barátok jóindulatu figyelmeztetése, Dumek főhadnagy kardbajtjánál többre becsülte szíve hálványát és miután a reglement nem ösmer érzélgést, egyszerűen félre dobta katonás patensét és egészen szerelmének adta át magát.

A légkör, melyben most mozgott, megbontotta a disziplinát és egy szép napon az Orfeum plakátjain óriási betűkkel hirdették, hogy Dumek főhadnagy és az orfeum diva együttesen lépnek fel élőképekben az orfeum színpadán.

A kaszárnyában ez a plakát nagy konsternációt okozott és rögtön értesítették a rendőrséget, hogy az előadást „magasabb szempontból” be kell tiltani, mert a főhadnagy még mindig a hadsereg kötelékében áll és míg elbocsájtását annak rendje és módja szerint meg nem kapja, addig az ilyen fellépést meg kell gátolni.

A rendőrség azonnal megtette intézkedéseit és a főhadnagy nem lépett fel az orfeum színpadán.

Dumek főhadnagy azonban kijátszotta a tilalmat, mert álnevet vett fel és ily kép lépett fel imádottjával a színpadon.

A „Rendeleti Közlöny” mai száma azonban meghozta a főhadnagynak a hadsereg kötelékéből való elbocsájtását, de ő már túl van a határon és imádottjával együtt a külföld valamelyik orfeumának színpadán aratja kétes értékű babérjait.

HIREK.

Gergely Istvánhoz.

Ép asztalnál talált a déli posta
Amely hugához irt versét hozta meg
Elolvastam többször könyező szemmel . . .
Velem sirt nóm s a két kicsiny gyerek.
Sajnálunk önt, de egyuttal becsültük,
Becsültük önben azt a jó fiut,
Kinek lelke az élet mámorából
Megpihenni kicsiny hugához fut.

Az a bolyongó vándor fecske madár
Kit ön hugának nevez boldogan,
Bármilyen messze röpködjön is öntől
Nem szegény ő, nem árva, hontalan,

Sőt boldog, mert hisz tudja, látja, érzi,
Hogy van még egy lény ki szívből szereti
Kinek hő szíve apát, anyát pótol,
Ki lelke, élte, mindene neki!

A karácsonyfa káprázató fénye
Mely addig tart, míg rajt' a gyertya ég.
Ne tépje fel az édes gyermekornak
Hegedni kezdő fájó szent sebeit,
Bizzunk Istenben, hátha az a szent fa
Melyről ön most busan kesereg . . .
Épp egy koldusnak adott inségében
Párolgó levest, meleg tűzhelyet.

S ha a színház zárva is ma este,
Nyugodjék meg most nem lesz semmi baj.
A szegény leány szárnyra van eresztve,
Angyalszárnyak — s e szárny neve a dal!
Dalos pacstírtat vagy éneklő rigót
Van-e ember, ki fogni nem szeret?
Es csak az ön kis dalos pacstírtája
Nem találma a jók közt menhelyet?

Nyugodjék meg, én bizonyosan tudom,
Hogy hugocskája otthon nem maradt;
A jó leányt habár csak színésznő is
Minden jó anya lányaként fogad.
És az az egy szál zöld viaszgyertyácska
Melyet hugának gyújt a szeretet
Gyujtsen lángot az ön lelkében is
S felejtse el, hogy megnyit szenvedett.

Pintér Imre.

— Lapunk mai számához pénzesutalványt és kérdőlapokat mellékelünk előfizetőink számára. A kérdőlapokra a baleset ellen való biztosításhoz van szükség, miért is azzal a kérelemmel fordulunk t. előfizetőinkhez, hogy a kérdőlapokat pontosan kitöltve, az előfizetési pénzekkel együtt mielőbb visszajuttassák lapunk kiadóhivatalához, hogy a biztosítási kötvények már január első napjában kézbesíthetők legyenek.

— A hollandi királynő házassága. Hágából telegrafálják: A második kamara bizottságának a királynő házasságára vonatkozó törvényről szóló jelentése konstatálja, hogy az egész ország helyesli ezt a házasságot és méltányolja Henrik mecklenburgi herceget az a kivánságát, hogy németalföldi állampolgárrá lesz. A bizottságnak több tagja szükségesnek találta, hogy 100,000 frtnyi évi jövedelem biztosítását neki és azt kívánta, hogy a bizottság indítványt nyújtson be erre vonatkozólag. Más bizottsági tagok helyén nem valók az az alkotmánytalan ellenkezést találták ezt az indítványt, mely taros kritikát idéznek elő, a mely hátrányos volna a monarkiára nézve.

— A király tanítója. Királyunk volt tanítói közül egyedül Liberio-Kopecky Károly, az insbrucki egyetem kiérdemült tanára él. Kopecky Arixben lakik s újév napján tölti be kilencvenedik életévét.

— Milán nem nőül. Egy bécsi távirat ma megczáfolja azt a hírt, hogy Milán ex király br. Atzél Bélánéval házasságot szándékoznék kötni s hogy Nataliával ki akar békülni.

— Krüger köszönete a nagyváradi mérnöknek. A szabadságáért halálig küzdő bur nép ősz elnöke Krüger Pál Európában van még mindig, hogy megnyerje az európai hatalmaságok jóindulatát a két esztendő óta irtóháborúval üldözött burok ügyének és hogy intervencziót találjon az angolok kegyetlenségeivel és kérérelhetlen követeléseivel szemben. A nagy hatalmat képviselő fejedelmi személyek szíve azonban kőből van és hetek óta hasztalan kilincsel mindenfelé a transzváli köztársaság elnöke, zárt ajtókra és rideg küzönyre talál mindenütt. De megtalálta a szabadságáért küzdő burok aggastyán vezére az utat az európai népek szívéhez. A mióta Európában van, a rajongó

szeretet és csodálat ünnepli mindenütt s az együttérzés és rokonszenv hangja eljut hozzá Hágába, a hol most idözik a legmesszibb országból is. Így legutóbb, mikor Transzválból meghozta az örömhírt a táviró, hogy az elbizakodott angol sereget csufosan szétverte az öszszegyűjtött bur haderő, a világ minden részéből ezrével érkeztek a Hágában levő elnökhöz az üdvözlő táviratok. Az üdvözlő táviratok között volt a nagyváradi mérnökök gratuláló teleggrammja is. A bur győzelem hírére lelkesedésüknek adtak kifejezést azzal, hogy táviratilag siettek üdvözölni az elnököt. Elképzelhető örömk, mikor tegnap következő címzésű köszönő levelet hozta meg részükre a posta:

An die ungarische Ingenieure

Nagyvárad.

A kis levélben pedig ez az egyszerű névjegy tolmácsolja a bur köztársaság elnökének köszönetét:

S. J. P. KRÜGER

Staats President van de Zuid Afrikaanische Republiek

p. r.

A nagyváradi mérnökök természetesen valóságos ereklekét őrzik most az új század ezen eddig legnevezetesebb államférfiának manupriáját.

— Schwemmer szabadlábbon. Ismeretes, hogy Schwemmer Adolf, kit hamis bukásban való bönrészségért, mint a büntársat a vizsgálóbíró letartóztatott s kinek szabadiábra helyezés iránti kérelmét az aradi törvényszék elutasította, a nagyváradi ítélőtáblához felebbezett a törvényszék határozata ellen. A tábla mai tanácsülésében helyt adott Schwemmer felebbezésének és táviratilag utasította a vizsgálóbíróasztalt, hogy Schwemmert helyezze szabadlábba. Ennen folytán a törvényszék börtönéből ma délután 6 órakor Schwemmert kibocsátották.

— Az olasz királynő visszatérése Rómába. Margit olasz királyné hazatérése Rómába nagy szabású tüntetések közt ment végbe tegnap. Az állomáson megjelentek az özvegy királyné fogadtatására III. Wiktor Emánuel és neje Helena, az összes miniszterek, államtitkárok és óriási néptömeg. Az anya és fia közti találkozás oly megható volt, hogy nem maradt szemkönyezetlen Perczekig szótlannul ölelték át egymást és sirtak. Az állomástól a Piombino palotáig — ahol Margit királyné ezután lakni fog — a nép szakadatlanul evívázta őket s a tömeg csak akkor oszlott széjjel a palota elől, midőn a királyné az estélyen megjelent s megköszönte a lelkes tüntetést.

— Iparengedély az élelmiszerekre. A kereskedelmi miniszter rendeletileg megtiltotta a korcsmárosoknak, hogy a pénzügyigazgatóságtól nyert italmérési-engedély alapján, üzlethelyiségekben élelmi-szereket is árusítsanak. A miniszter azzal indokolja e rendeletét, hogy az eddigi gyakorlat számos visszásságra adott alkalmat, amennyiben az italmérési üzletek és vendéglők üzletkörének összezavarására vezetett. Eszerint a korcsmárosok, a bor-, sör- és pálinkamérők a pénzügyi hatóságtól nyert italmérési engedély alapján csupán az engedélyben megjelölt szesz italok kimérésével foglalkozhatnak, tehát semmiféle ételt, élelmiszert, vagy másnemű árucikket nem árusíthatnak. Aki ezután korcsmájában csak hideg-étkeket árusít is, külön iparengedélyt kell váltani az első-foku iparhatóságnál.

— Eljegyzés. Aczél Ödön államvasuti mérnök Csik-Szerezdről karácsony este eljegyezte néhai Frenczy Lajos volt gyergyó-szent-miklósi szolgabíró leányát Irénke kisasszonyt.

Menczer Vilmos buttyini kereskedő eljegyezte Kiszindian Eliás Saroltát, Kohn Henrik kiszindiai kereskedő gyámleányát.

Meyhöfer büszkén sétifikált körülötte, mert hiszen most ez a gyöngy ember is az övé volt és egyre-másra ismételte, hogy „itt látható, mi a német hűség.”

De mikor a fűtéshez kellett fogni, a gyöngy ember nem volt sehöl megtalálható. Végre is a szénaboglyában lelték meg — alva Midőn felköltötték, ezt embertyúzásnak nevezte és csak nehezen volt rávehető, hogy a szénaboglyából kibujjék.

A gép fűtése új örömnapp volt. Pali a tűzhely előtt állt és meredt, álmadozó szemmel bámult az izzó torokba, mely úgy tátongett felé, mintha elakarna nyelni minden lényt. Az ókori pogány istenségre Molohra gondolt, akit a biliai történetből ismert és minden pillanatban várta, hogy kitarja feléje vörös izzó karjait.

Egyszerre a szörnyeteg belsejében egy titokteljes zongás támadt, majd mély, mint távoli erdő zugása, majd magas és finom, mint az angyalok éneke. A szellentűkben zugas támadt, — a gőzsugár sustorogva tört elő, a vaslapát csörömpölt s nagy zajjal hullott egyik lapát szén a másik után a parázsba. Oly nagy volt a zugas, hogy az ember a saját szavát sem érté. A rezes orru fűtő a gép mellett mint egy király állt, hosszunyaku pálinkás kulacsát hajtogatva, közbe-közbe a szellentűket igazgatta és parancsolólag ordított mint egy állatszédítő. A nagy kerekek forogni kezdtek — zsur — zsur — zsur — gyorsabban, mindig gyorsabban, csak a nézésben is elszédült az ember — aztán egy roppanás — rengés — egy sustorgó lihegés — és a nagy kerék megállt — örökre.

Kezetben a fűtő henczegett, hogy fél óra alatt helyrehozza az egész bajt, de mikor Meyhöfer két nap mulva türelmét veszítve unszolta, hogy vessen már végre valahára véget a dolognak, akkor goromba lett és kijelentette, hogy ez az ócska lim-lom nem állja már a javítást s hogy megérett már arra, hogy a zsidóknak ócska vas gyanánt eladják.

— Gyámleánya?! Köszöni az ilyen gyámleányt! Arra csak nincsen még rászorulva, hogy ezt a rozsdátomeget ápolgassa! És most kisült, hogy Lőb Lévi három nap előtt kaparta őt ki valami lebujból azzal, hogy akar-e egy hétig úgy élni mint egy kis király? mert úgy sem fog tovább tartani az egész tréfa. És ő csakis erre az ígéretre jött el, elve nem lévén, tovább mint egy hétig egy helyen ülni.

Erre persze elkergették.

Másnap Meyhöfer a faluba küldött lakatosért, hogy néze meg, mi baja esett. Ez is babralt pár napig a gépen; evett, ivott három helyett és végre kijelentette, hogy ha most nem fog a dolog menni, akkor itt az ördögnek a keze működik.

A gép újra befűtetett, de a „fekete Zsuzsi” nem volt többé életre hozható.

Midőn karácsony felé Lőb Lévi kijött Meyhöferhez a gabona másik részét átvenni, Meyhöfer ostornyéllal jól elpáholta. A zsidó óbégatva kocsiába ugrott és gyorsan elhajtott.

De nem sokára törvényszolga jelent meg egy vörös pecsétetes levéllel; Meyhöfer még többet ivott és szitkozódott s a dolog vége az lett, hogy az összes költségre és azonfelül még pénzbüntetésre is ítéltetett — alig szabadult meg a börtöntől.

Attól fogva nem akarta a „fekete Zsuzsit” látni. A hátulsó csürbe vitték és ott állt elrejtve sok évig, — anélkül, hogy valaki látta volna.

Csak Pali vette néha-néha a csür kulcsát s titokban besurrant a fekete szörnyeteghez, melyet mindinkább megszeretett és végre néma kegyetlenül félreismert barátjának tekintett. Osszetapogatta minden oldalt, fölmászott a kéményre s lovagolt a katlanon; — vagy pedig a nagy kerékbe kapaszkodott és próbáta karjaival megmozgatni. De a kerék mint egy holt tömeg csak addig fordult, míg hajtotta, aztán megint megállt.

És ha Pali belefáradt az erőlködésbe, kulcsolt kezekkel szomoruan nézve a holt kerékre, suttogá:

— Ki fog téged újraéletre kelteni?

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 87. sz.

Páratlan.

Szombaton, 1900. évi december hó 29-én

A görög rabszolga.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Owen Hall. Fordította: Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenejét szerette: Sydney.

SZEMÉLYEK:

Antonia . . .	Szeberényi.	Licina . . .	Török K.
Iris	Felhő Rózi.	Silvius . . .	Nemes S.
Marcus . . .	Fenyéri Mór.	Manlius . .	Hegyesi Gy.
Helfodoros .	Szadai F.	Lolius . . .	Szabó Lajos.
Aspasia . . .	Rédei Sridi.	Corius . . .	Czakó V.
Archias . . .	Boda F.	Melanopis .	Tolnainé.
Diomed . . .	Ereczkövy K.	Constans . .	Acs Mihály.

Közdete 7 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Deczember 28. —

Vass Szálloda. Herskovits Ignácz fakereskedő Zám. — Roth Mór kereskedő Soborsin. — Heves József mérnök Mezőhegyes. — Báró Vazmer birtokos Simánd. — Knopf Jakab kereskedő Gyulafehérvár. Steinhardt Mór utazó Bécs. — Fischer Mór kereskedő Bécs. — Szirb Gerasim esperes Belincz. — Schlaf Mária utazó Bécs. — Singer Emil utazó Budapest. — Filip N. lelkész Magyarád. — Grosz Mór utazó Budapest. — Ausländer Szidor utazó Bécs. — Frisch János utazó Bécs. — Friedman Sándor borkezelő Dombovár.

Nádor szálloda. Weil Eszóné orvos és neje Dombegyháza. — Stern Margit magánzó Dombegyháza. — Dr. Nagy Vilmos orvos Budapest. — Pípus Lázár magánzó Temesvár. — Guj Trajan honv.

örmeister Borosjenő. — Dr. Kerényi Béla ügyvéd Arad. — Tóthfalusi Józsefné birtokosné Kun-Szent-Miklós.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.49
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 5.57
Gyorsvonat este —	Gyorsvonat délelőtt 8.23
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.42
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjél 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 6.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Boroshebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.05	Vegyesvonat d. e. 11.—
Boroshebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

NYILTTÉR.*

Leghívebb barátunk

3366

A könyv.

Kazai és világirodalmi művek dúsz raktára

RÉVÉSZ NÁNDOR

könyvkereskedésben.

A legszebb, legolcsóbb, legnemesebb
ujévi ajándék

A könyv.

Városi és megyei telefon 139.

Legszebb ujévi ajándékok.

Dús raktár díszes és értékes tárgyakban.

Szolid árak.

Weinberger Ferencz

ékszerész, Arad, Központi szálloda.

2984

Magyar raktár drágák és más ékszerekben.

Szolid árak.

Változó árak.

Szőlőkaró eladás.

Draucz községben levő raktáramban kizárólag tölgyfából hasított kitűnő minőségű, a jelenlegi igények szerint erősen készített 5, 6 és 7 láb hosszú

szőlőkaró kapható.

A közeli hegyaljai szőlőkbe könnyen tengelyen is szállítható.

Ajánlok továbbá jó minőségű **száraz bükk és tölgy gömb és hasáb tűzifát**, melyet kívánatra a ternovai állomáshoz is waggonba rakva szállítok.

Értekezni lehet Draucson: Traub Kálmán urnál.

Schreyer Jakab, fakereskedő.

51511—1900.

Hirdetmény.

A nméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 1884. évi 39523. sz. a. kelt intézménye alapján az 1900. évben fizetett III. oszt. kereseti adó összegnek azon minimuma, amely Arad sz. kir.

város területén lakó iparosokat és kereskedőket iparhatósági megbizottakká leendő megválasztására képesíti, 30 koronában lévén megállapítva. Az 1885. évi 52211. sz. alatt kibocsátott miniszteri rendelet értelmében és figyelemmel az 1884. évi XVII. t. cz. 169. és 172. §-aiban foglaltakra Aradváros területén 20 rendes és 2 póttag és az aradi járás részére szintén 20 ren-

des és 2 póttag iparos és kereskedő választandó, mint iparhatósági megbizott, kik működésüket 1901. évi január 1-én kezdendik meg. Az Aradváros iparhatóság mellé az 1884. évi 17-ik t. cz. 169 §-a, az aradi járás szolgabírói hivatala, mint iparhatóság mellé az idézett törvény 172. §-a értelmében 20—20 iparhatósági megbizottnak és 2—2 póttagnak választására 1900. évi

december hó 29. napjának délelőtt 11 óráját a városháza földszinti kis termében tűzöm ki s arra a helybeli iparos és kereskedő urakat minél nagyobb számban leendő megjelentésre felhívom.

Kelt Aradon 1900. december hó 5 a kapitányi hivatal mint I-ső foku iparhatóság.

Sarlot,
főkapitány.

M. kir. belügyminiszter. — Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közönségének. Bpest.

Másolat. 91057—I. szám.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye község neveit az 1898. IV. t. cz. 2. §-a és az országos községi törzskönyv bizottság javaslata alapján a következőleg állapítom meg:

Folyó szám (a legutóbbi helység névtár IV. t. cz. 2. §-a alapján megállapított község név.)

I. Abonyi járás.

1	Abony	Abony
2	Jász-Karajenő	Karajenő
3	Kocsér	Kocsér
4	Rékas	Zagyvarékas
5	Tápió-Györgye	Tápiógyörgye
6	Tápió-Szele	Tápiószele
7	Tószeg	Tószeg
8	Törtel	Törtel
9	Ujszász	Ujszász

II. Alsódabasi járás.

1	Alsó-Dabas	Alsódabas
2	Alsó-Némedi	Alsónémedi
3	Bugyi	Bugyi
4	Felső-Dabas	Felsődabas
5	Gyón	Gyón
6	Kakucs	Kakucs
7	Lajosmizse	Lajosmizse
8	Ócsa	Ócsa
9	Örkény	Örkény
10	Peszér-Adacs	Peszéradacs
11	Pusztavacs	Pusztavacs
12	Sári	Sári
13	Uj-Hartyán	Ujhartyán

III. Biai járás.

1	Albertfalva	Albertfalva
2	Bia	Bia
3	Budafok	Budafok
4	Budakesz	Budakeszi
5	Budaörs	Budaörs
6	Jenő	Budajenő
7	Kis-Tétény	Kistétény
8	Nagy-Tétény	Nagytétény
9	Páty	Páty
10	Perbál	Perbál
11	Telki	Telki
12	Tinnye	Tinnye
13	Torbágy	Torbágy
14	Tök	Tök
15	Török-Bálint	Törökbálint
16	Zsámbék	Zsámbék

IV. Dunavecsei járás.

1	Apostag	Apostag
2	Dab	Dab
3	Dömsöd	Dömsöd
4	Duna-Egyháza	Dunaegyháza
5	Duna-Pataj	Dunapataj
6	Duna-Vecse	Dunavecse
7	Kis-Harta	Harta
8	Ordas	Ordas
9	Solt	Solt
10	Szalk-Szent-Márton	Szalkszentmárton
11	Tass	Tass

V. Gödöllői járás.

1	Aszód	Aszód
2	Bag	Bag
3	Boldog	Boldog
4	Csik-Tarcsa	Nagytarcsa
5	Csömör	Csömör
6	Czinkota	Czinkota
7	Dány	Dány
8	Domony	Domony
9	Gödöllő	Gödöllő
10	Hévíz	Galgahévíz
11	Hévíz-Györk	Hévizgyörk
12	Iklad	Iklad
13	Isaszeg	Isaszeg
14	Kartal	Kartal

15	Kerepes	Kerepes
16	Kis-Tarcsa	Kistarcsa
17	Mogyoród	Mogyoród
18	Péczel	Péczel
19	Rákos-Csaba	Rákoscsaba
20	Rákos-Keresztur	Rákoskeresztur
21	Szada	Szada
22	Tura	Tura
23	Vác-Szent-László	Váczzentlászló
24	Valkó	Valkó
25	Verseg	Verseg
26	Zsámbok	Zsámbok

VI. Kalocsai járás.

1	Bátya	Bátya
2	Bogyiszló	Bogyiszló
3	Dusnok	Dusnok
4	Fajez	Fajez
5	Foktő	Foktő
6	Géderlak	Géderlak
7	Homokmégy	Homokmégy
8	Kalocsa	Kalocsa
9	Miske	Miske
10	Szakmár	Szakmár
11	Szent-Benedek	Dunaszentbenedek
12	Uszód	Uszód

VII. Kiskörösi járás.

1	Akasztó	Akasztó
2	Csanád	Érsekcsanád
3	Császártöltés	Császártöltés
4	Hajós	Hajós
5	Keczel	Keczel
6	Kis-Körös	Kiskörös
7	Nádudvar	Nemesnádudvar
8	Szent-István	Bajaszentistván
9	Szeremle	Szeremle
10	Tázlár	Tázlár
11	Vadkert	Soltvadkert

VIII. Kiskunfélegyházai járás.

1	Alpár	Alpár
2	Alsó-Szent-Péteri	Pétermonostora
3	Jász-Szent-László	Jászszentlászló
4	Kis-Kun-Majsa	Kiskunmajsa
5	Ó-Kécske	Ókécske
6	Pusztá-Péteri	Pálmonostora
7	Szank	Szank
8	Szent-Lőrincz	Koháryszentlőrincz
9	Uj-Kécske	Ujkécske
10	Ujfalu	Tiszaujfalu

IX. Kunszentmiklósi járás.

1	Fülöpszállás	Fülöpszállás
2	Izsák	Izsák
3	Jász-Kerekegyháza	Kerekegyháza
4	Kun-Szent-Miklós	Kunszentmiklós
5	Páhi	Páhi
6	Szabadszállás	Szabadszállás

X. Monori járás.

1	Alberti	Alberti
2	Bénye	Bénye
3	Czegléd-Berczel	Czerőberczel
4	Ecsér	Ecsér
5	Gomba	Gomba
6	Gyömrő	Gyömrő
7	Irsa	Irsa
8	Káva	Káva
9	Kis-Pest	Kispest
10	Maglód	Maglód
11	Mende	Mende
12	Monor	Monor
13	Náregyháza	Nyaregyháza
14	Péteri	Péteri
15	Pilis	Pilis
16	Tápló-Sáp	Tápiósáp
17	Tápló-Süly	Tápiósüly
18	Uri	Uri
19	Üllő	Üllő
20	Vasad	Vasad
21	Vecsés	Vecsés

XI. Nagykátai járás.

1	Farmos	Farmos
2	Kóka	Kóka
3	Nagy-Káta	Nagykáta
4	Pánd	Pánd
5	Szent-Lőrincz-Káta	Szentlőrinczkáta
6	Szent-Márton-Káta	Szentmártonkáta
7	Tápió-Bicske	Tápióbicske
8	Tápió-Ság	Tápióság
9	Tápió-Szecső	Tápiószecső
10	Tápió-Szent-Márton	Tápiószentmárton
11	Tó-Almás	Toalmás

XII. Pomázi járás.

1	Békás-Megyer	Békásmegyer
2	Boros-Jenő	Pilisborosjenő
3	Buda-Kalász	Budakalász
4	Csobánka	Csobánka
5	Duna-Bogdány	Dunabogdány
6	Hidegkut	Pesthidegkut
7	Kis-Oroszi	Kisoroszi
8	Nagy-Kovácsi	Nagykovácsi
9	Pilis-Csaba	Piliscsaba
10	Pilis-Szántó	Pilisszántó
11	Pilis-Szent-Kereszt	Pilisszentkereszt
12	Pilis-Szent-László	Pilisszentlászló
13	Pócs-Megyer	Pócsmegyer
14	Pomáz	Pomáz
15	Solymár	Solymár
16	Szent-Iván	Pilisszentiván
17	Sziget-Monostor	Szigetmonostor
18	Tótfalu	Tahitótfalu
19	Üröm	Üröm
20	Visegrád	Visegrád
21	Vörösvár	Pilisvörösvár

XIII. Ráczevei járás.

1	Aporka	Aporka
2	Csepel	Csepel
3	Erzsébetfalva	Erzsébetfalva
4	Haraszi	Dunaharaszti
5	Kis-Kun-Laczháza	Kiskunlaczháza
6	Lőrén	Lőrén
7	Majosháza	Majosháza
8	Makád	Makád
9	Pereg	Pereg
10	Ráczeve	Ráczeve
11	Soroksár	Soroksár
12	Sziget-Becse	Szigetbecse
13	Sziget-Csép	Szigetcsép
14	Sziget-Szent-Márton	Szigetszentmárton
15	Sziget-Szent-Miklós	Szigetszentmiklós
16	Sziget-Ujfalu	Szigetujfalu
17	Taksony	Taksony
18	Tököl	Tököl

XIV. Váczi járás.

1	Acsa	Acsa
2	Bottyán	Vácbotyán
3	Csomád	Csomád
4	Csóvár	Csóvár
5	Duka	Vácduka
6	Dunakesz	Dunakeszi
7	Fót	Fót
8	Kis-Némedi	Kisnémedi
9	Kis-Szent-Miklós	Órszentmiklós
10	Kis-Ujfalu	Vácukisujfalu
11	Mácsa	Galgamácsa
12	Püspök-Hatvan	Püspökhatvan
13	Rákospalota	Rákospalota
14	Rátót	Váczrátót
15	Szilágy	Püspökszilágy
16	Sződ	Sződ
17	Tót-Györk	Galgagyörk
18	Uj-Pest	Ujpest
19	Vác-Hartyán	Váczhartyán
20	Vác-Ménfőcsanak	Váczmenfőcsanak
21	Zebegény	Zebegény

Zálogczédulákat!!

arany, ezüst

ékszertárgyakat, gyémánt és brilliántokat, tört aranyat és ezüstöt

a legmagasabb árban megvesz, becseréli és

elad

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota.

Ujévi ajándékok!!!

nagy választékban. 3311

Hirdetmény.

A néhai Hertschka Mór ösztöndíj alapítványnak a polgári iskolára vonatkozó egy helye betöltendő lévén, az Aradvárosi polgári iskola azon növendékeit, a kik ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtják s tanulmányaik felől kitűnő, másik felől pedig jeles osztályzattal bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám közvetlenül, vagy igazgatójuk útján 1901. évi január hó 10-ig benyujtsák.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Birtokosok és gazdák

egybehangzó jó véleményt adnak kipróbálás után a

Somogyi Géza-féle szabad. állattáporról,

a mely rendszeresen adva, az állat szervezetére igen jó-tékony hatással bír, mert rendben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendszeres vérkeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hízást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet, a mi anyagiilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm:

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Ertesítem, hogy az ön gyártmányát képező állattáporot kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találok, — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggátolására bárkinék is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Az ön által gyártott m. k. szabadalmazott állatok emésztését elősegítő porát úgy sertéseimnél, valamint tehencimnél alkalmazva, tapasztaltam, hogy azoknál az emésztést kitűnően elősegítette és sertéseim közt ezen por használatát folytán sertésvész vagy egyéb betegség nem fordult elő, dacára annak, hogy a szomszéd udvar vész fertőzött volt. Ennélfogva ezen por a legmelegebben ajánlhatom.

Majlátfalván, 1899. évi okt. hó 14-én.

Tisztelettel: **Deák Lajos,** jegyző.

Ennélfogva egy gazda sem mulassza állatánál a Somogyi Géza-féle állattáporot alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13.652. sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., egy negyed kilós doboz 45 kr., egy fél kilós doboz 90 kr.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogouista, Éles Ármán, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben és úgy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben. 2341

VÉDJEGY.

13652. sz. szabadalom.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Telefon 219. szám.

Ditmár R.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPESTEN

Ajánlja

saját gyáraiban készült érczenemű, lámpa, és villamos világítási ezikkeit.

Legújabb és feltűnést keltők

az öntöttvas villamos

villamos és légszeszcsillárok.

Rendkívül izékes kiállításuk mellett tartósak, czélszerűek és rendkívül olcsók.

— **Eredeti gyári árak!** —

Legjobb védekezés a fagy ellen a Ditmár-féle

„Calorifére“ petroleum kályha.

Megtekinthetők alantli czég üzletében.

Főraktárunk: **Gebhart J. és fia** czégnél,

ARADON, Andrásy-tér 16. szám.

Telefon 219. szám.

Ujévi ajándékok!!!

Valódi ezüst helyettesítésére a legjobbak

a **Christofle ezüst evőeszközök**, alpaccára ezüstölve. A legjobb és legczélszerűbb minden hasonló minőségek között. Eredeti gyári áron.

Berndorfi alpacca evőeszközök és egyéb czikkek gyári raktára. A legkitűnőbb evőeszköz.

Westfali nikkel főzőedények. Legújabbban valódi vör-széz külső és tiszta nikkel (nem nikkelirozott) belső részszel. A legczélszerűbb és legszebb főzőedény.

Legfinomabb üveg díszmű tárgyak.

Nagy választék legfinomabb porcellán tárgyokban. Legújabb izlésű vázák, alakok, jardiniérek, kávé, tea és mocca készletek

Tea és virágasztalkák, vasból, fából, majolika betéttel, bambusz-nádból.

Legújabb divatu alpacca ezüst díszművek, tükrök toilette asztalaira, czukortartók, gyümölcs állványok és számtalan egyéb dísz és használati tárgyak.

Tükrök árak és egyéb számtalan újabb divatu ezikkekből nagy raktár.

Gebhart J. és fia Aradon

Andrásy-tér 16.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!